

Plats och tid

Döderhultsrummet, 2025-10-14 kl. 08:30-12:00, 13:00-14:00.

Beslutande

Andreas Erlandsson (S), Ordförande
Lucas Lodge (M) 1:e vice ordförande
Leif Axelsson (SD) 2:e vice ordförande
Anton Sejnehed (S)
Ingemar Lennartsson (KD)
Fredrik Jonasson (V)
Marie Holmgren (S) §§ 187-194

Övriga deltagare

Kommundirektör Henrik Andersson, kommunsekreterare Linn Helmner, HR-chef Malin Lundgren § 177, utvecklingschef Ulrika Zetterberg, mark- och exploateringsstrateg Arne Erlandsson § 178, socialchef Cecilia Wahlström §§ 179-181 och ekonomichef Fredrik Thunberg § 193.

Paragrafer

§§ 175-194

Justerings plats och tid

Digital justering vid den tid som anges i den digitala signaturen på protokollets sista sida.

Andreas Erlandsson (S)
Ordförande

Fredrik Jonasson (V)
Justerare

Linn Helmner
Sekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2025-10-14

Anslaget sätts upp: 2025-10-28

Anslaget tas ned: 2025-11-19

Förvaringsplats för protokollet: KS:kansli

Underskrift

Linn Helmner

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§	Rubrik	Sida
§ 175	Val av justerare	3
§ 176	Fastställande av dagordning	4
§ 177	HR-chefen informerar oktober	5
§ 178	Mark- och exploateringsstrategen informerar	6
§ 179	Återrapportering från socialförvaltningen- Dispens gällande avsteg från regler om dygnsvila för assistansen inom Omsorgen om personer med funktionsnedsättning (OF)	8
§ 180	Nämnds åtgärd vid konstaterad/befarad budgetavvikelse 2025- Socialnämndens återrapportering september 2025	11
§ 181	Beslut om att upphöra med tillämpning av Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten	14
§ 182	Återrapportering av uppdrag- Fortsatt utveckling av Fredriksbergs herrgård	17
§ 183	Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd och Oskarshamns kommun	19
§ 184	Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Marströmmens vattenråd och Oskarshamns kommun	21
§ 185	Antagande av överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län	23
§ 186	Yttrande kring förslag till reviderad regional utvecklingsstrategi	25
§ 187	Uppföljning avtal Attraktiva Oskarshamn AB hösten 2025	29
§ 188	Ändrade regler fyllnadstid- kompensation till socialnämnden 2025	31
§ 189	Yttrande över remiss - Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026-2037	32
§ 190	Svar på motion 3/25 - Akutskola	34
§ 191	Svar på motion 5/25 - Införande av lokalt tiggeriförbud	37
§ 192	Kommundirektören informerar	39
§ 193	Koncernförändringar – Oskarshamns Hamngods och Terminaler AB och Oskarshamns Kommunbolag AB	40
§ 194	Anmälningssärenden	43

§ 175

Dnr 23-71

Val av justerare

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Fredrik Jonasson (V) utses att justera dagens protokoll.

§ 176

Dnr 23-70

Fastställande av dagordning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Utskickad dagordning fastställs.

§ 177

Dnr KS 2025/000024-24

HR-chefen informerar oktober

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

HR-chef Malin Lundgren föredrar aktuell information inom HR-området och svarar på frågor, enligt följande;

Våld i nära relation

Frågor gällande våld i nära relation kommer från och med hösten 2025 att införas som obligatoriska frågor i medarbetarsamtalet. En utbildning för chefer och fackliga företrädare har genomförts. Frågorna har också samverkats i Cesam och kommer att skickas ut i organisationen inom kort. Information har också publicerats på Kompassen och i chefshandboken. Rehabiliteringsprocessen kommer att kompletteras med detta perspektiv.

Frågorna som har samverkats och som kommer att läggas in i samtalsmallarna kommer från Jämställdhetsmyndigheten och är följande:

Som en del av vårt arbetsmiljöansvar ställer vi rutinmässigt två frågor om våld i nära relation. Syftet är att tidigt kunna erbjuda stöd och hänvisa till hjälp.

- *Känner du dig på något sätt otrygg hemma eller på jobbet?*
- *Uppför du dig på något sätt, hemma eller på arbetsplatsen, som du märker att andra inte mår bra av?*

Förändring gällande HR-relaterade utbildningar för chefer

Chefer bjuds årligen in till utbildningar för att stärka kompetensen i personalansvaret. Från och med 2026 kommer en del av utbildningarna att vara obligatoriska:

- Arbetsmiljöutbildning för nya chefer (modulutbildning för nya chefer + vart femte år)
- Digital arbetsrättsutbildning AB via SKR
- Introduktion HR-processer
- UL
- Uppstart löneöversyn
- Generella utbildningar två halvdagar per år

Bedömning av behov sker i varje enskilt fall. Utöver de obligatoriska utbildningarna ges utbildning vid behov och efter förfrågan utifrån en rad olika teman.

Medvind

Fortsatt arbete med förbättring och kompetenshöjning inom schemaläggning, avtalstolkningar och systemhantering pågår. Riktade utbildningsinsatser genomförs där behov har identifierats. Nytt från och med hösten är att HR och löneenheten bjuder in till korta digitala utbildningstillfällen på regelbunden basis. Dialog om löneenhetens organisatoriska tillhörighet pågår.

Dialog om personalstatistik

Dialog i vilken typ av statistik utöver frisknärvaro som arbetsutskottet/personalutskottet ska följa upp löpande;

- Sysselsättningsgrad
- Antal anställda
- Fyllnadstid

Ordföranden ställer proposition på att informationen noteras som mottagen och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

§ 178

Dnr KS 2025/000736-1

Mark- och exploateringsstrategen informerar

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Informationen noteras som mottagen.

Ärendet

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens mark- och vatteninnehav och samordnar exploateringsfrågor, exempelvis genom kommunens mark- och exploateringsgrupp (Mex). Resurser för arbetet finns på samhällsbyggnadskontoret, kansli- och utvecklingsenheten samt tekniska kontoret.

Mark- och exploateringsstrategen informerar löpande arbetsutskottet om aktuella ärenden.

Dagens sammanträde

Mark- och exploateringsstrateg Arne Erlandsson informerar samt för en dialog med arbetsutskottet om följande ärenden;

- Information om fastighetsreglering Pärongatan.
- SMHI ska arrendera ett markområde i Norrby för uppsättning av vädermast.
- Parkering Badholmen. Restaurang Badholmen ska arrendera en yta för parkering.
- Temporär parkeringsyta kommer att uppföras på Ölandskajen.
- Malghult 2:174. Kommande ärende om fastighetsförvärv.
- Kristineberg 1:3. Information om eventuell försäljning av mark.
- Detaljplan Kryp mossan, status i arbetet.
- Körvägar Oscarsgymnasiet. Information om möjlig alternativ placering.
- Ringtrasten 1. Kommande ärende om fastighetsförvärv.
- Hägern 11. Eventuell kommande försäljning.

Ordföranden ställer proposition på att informationen noteras som mottagen och finner att arbetsutskottet beslutar detta.

§ 179

Dnr KS 2024/000078-10

Återrapportering från socialförvaltningen- Dispens gällande avsteg från regler om dygnsvila för assistansen inom Omsorgen om personer med funktionsnedsättning (OF)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Återrapporteringen godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2025-01-28, § 19, enligt följande:

1. Mot bakgrund av presenterade riskbedömningar godkänns att fortsatta avsteg från regler för dygnsvila görs för området personlig assistans inom verksamheten för omsorgen för funktionsnedsättning.
2. Socialförvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för hur verksamheten för personlig assistans ska kunna anpassas till regler för dygnsvila. Planen ska redovisas för arbetsutskottet/personalutskottet senast oktober månad.
3. Beslutet översänds till centrala parter via SKR.

Bakgrund

Följdändringar i bilaga J trädde i kraft 1 februari 2024. Ändringarna i bilaga J innebär att: Den sammanlagda arbetstiden vid kombination av arbete och jour får som högst uppgå till 20 timmar.

Enligt en särskild bestämmelse kan arbetsgivaren besluta att den sammanlagda arbetstiden kan uppgå till högst 24 timmar om det är nödvändigt för att säkerställa den enskildes rättigheter och friheter som följer av lag och inga andra rimliga åtgärder står till buds. Beslut om sådan avvikelse fattas på högsta nivå i organisationen. Varje enskilt beslut ska rapporteras till berörda centrala parter innan det kan verkställas. Centrala parter arbetstidsnämnd har möjlighet att överpröva beslutet.

Det införs bestämmelser om kompenserande vila vid förläggning enligt ovan. Den efterföljande vilan ska vara sammanhängande och som lägst motsvara den sammanlagda arbetstiden.

I de centrala avtalen anges att arbetsgivaren är skyldig att uttömma alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i AB eller aktuell bilaga innan dispens kan ges. Dispens beviljas endas då inga andra rimliga åtgärder står till buds, det vill säga när det är nödvändigt att förlägga arbete i kombination med jour längre än 20 timmar för att verksamheten ska kunna upprätthållas.

Återrapportering gällande möjligheter för schemaläggning inom området personlig assistans

Inom området personlig assistans konstaterades i början av 2024 att det saknas möjlighet att bemanna sina verksamheter om det inte kan förlägga arbetspass på 24 timmar. Trots upprepade försök saknas fortfarande möjligheten att schemalägga en bemanning utan möjlighet till 24 timmars arbetspass.

Anledningarna till detta grundar sig i LSS-lagstiftningen:

- Enligt 5 § Lag (1993:387) ska verksamheten främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället. Den enskilde ska ha möjligheten att leva som alla andra.
- Enligt 6 § Lag (1993:387) ska verksamheten vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt, integritet, egna inflytande och medbestämmande över de insatser som ges. Verksamhetens kvalitet ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Att brukaren har samma personal under ett 24 timmars pass gör det möjligt för brukaren att planera och utföra sin vardag precis som brukaren önskar. Brukaren har enligt 5-6 § (1993:387) rätt att bestämma över sin egen vardag precis som alla andra. Skulle verksamheten införa kortare arbetspass innebär det att brukaren måste anpassa sin vardag och sina önskemål utifrån schemat. Det strider mot den enskildes självbestämmanderätt.

Det har gjorts ett flertal försök till att upprätta scheman med passlängd på maximalt 20 timmar. Förutsättningarna för detta ser olika ut på grund av att scheman läggs utifrån varje enskild brukares beslut om personlig assistans. Konsekvenserna förblir detsamma oavsett antal beslutade timmar: Fler personalbyten under dygnets gång vilket påverkar brukarens möjlighet att kunna förlägga sin dagsplanering enligt önskan.

Kvalitén minskar genom att brukare och personal spenderar mindre tid ihop. Ett exempelschema där en person arbetar under dagen och en annan byter av vid jourstart innebär att den som arbetar jour knappt får spendera tid med brukaren.

- Kortare pass innebär fler utlagda pass för befintlig personal. Svårigheten är att tjänstgöringsgrad, tillräcklig veckovila och maxantal jourtimmar inte går ihop med kortare och fler pass. Detta resulterar i att befintlig personal behöver gå ner i tid och göra utrymme för ytterligare ny personal.

Personlig assistans utförs av en mindre arbetsgrupp i den enskildes ordinära boende och vanligtvis är endast en person i tjänst. Skillnaden i en bostad med särskild service är att en större arbetsgrupp utför insatser hos flera brukare. Det finns därför större möjligheter att anpassa schemaläggningen i en bostad med särskild service och ändå kunna tillgodose de enskildas specifika behov. Schemaläggning av 24-timmarspass görs endast utifrån verksamhetens om brukarens behov där inga andra möjligheter står till buds.

Mot denna bakgrund identifieras ett behov av förlängd dispens för området personlig assistans inom verksamheten för omsorgen för funktionsnedsättning.

Konsekvenser för barn och unga

Återrapporteringen bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från socialförvaltningen föreslås att återrapporteringen godkänns.

Dagens sammanträde

Socialchef Cecilia Wahlström föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från socialförvaltningen och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, socialförvaltningen och HR-avdelningen

Skickas till**För kännedom**

Socialnämnden

§ 180

Dnr KS 2025/000210-19

Nämnds åtgärd vid konstaterad/befarad budgetavvikelse 2025- Socialnämndens återrapportering september 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen

1. Socialnämndens redovisning av åtgärdsplan för budget i balans, enligt beslut i socialnämnden 2025-09-24, § 78, noteras som mottagen.
2. Socialnämnden ska fortsätta att löpande rapportera arbetet med åtgärdsplanen till kommunstyrelsen under hösten 2025.
3. Kommundirektörens information om pågående arbete med att stötta socialförvaltningen noteras som mottagen.

Ärendet

Under året har kommunstyrelsen, med anledning av återkommande budgetavvikelser i socialnämndens ekonomiuppföljningar för 2025, lämnat flera uppdrag till socialnämnden att ta fram en åtgärdsplan för att uppnå budget i balans

Socialnämnden har överlämnat beslut 2025-09-24, § 78, Åtgärdsplan för budget i balans, till kommunstyrelsen. Till beslutet har också bifogats följande bilagor;

Bilaga 1.Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Bilaga 2.Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Socialnämnden 2025-09-24, § 78

- Socialnämnden beslutar att notera de pågående åtgärder som redovisas i åtgärdsplan för budget i balans som mottagna. Nämnden ska följa upp arbetet med åtgärdsplanen löpande och vid förslag om nya insatser ta beslut.
- Redovisningen för konsulter såsom stöd i schemaläggning samt prognos för år 2025 godkänns.
- Åtgärdsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.

Bakgrunden till beslutet är kommunstyrelsens uppdrag den 25 mars 2025, § 58, om att socialnämnden ska arbeta för att eliminera negativa budgetavvikelser och stärka kostnadskontrollen. En åtgärdsplan har successivt tagits fram och kompletterats med tidsangivelser enligt beslut från kommunstyrelsen den 29 april 2025, § 85.

Åtgärdsplanen innehåller för närvarande 14 beslutspunkter, varav flera är utredningsuppdrag som redovisas separat under innevarande månad i socialnämnden. Exempel på dessa är:

- Matdistribution till äldre inom ordinärt boende
- LOV inom hemtjänsten
- Införande av huschef
- Digitala inköp i hemtjänsten
- Översyn av riktlinjer för biståndsbedömning

Socialförvaltningen har även fått i uppdrag att återsammanrapportera vissa insatser till nämnden, samt att bistås av extern konsult för analys av förvaltningens organisering.

Förslaget är att socialnämndens redovisning av åtgärdsplanen, inklusive informationen om de delar av åtgärdsplanen som nämnden behandlat i separata ärenden i september månad, noteras som mottagen samt att redovisning om arbetet med åtgärdsplanen löpande ska återsammanrapporteras till kommunstyrelsen under fortsättningen av hösten 2025.

Information om kommundirektörens pågående uppdrag att stötta socialförvaltningen

Kommunstyrelsen stöd till socialförvaltningen utgår från de behov och de frågor som anses mest angelägna att komma igenom.

Funktionerna inom HR och ekonomi har särskilt varit inblandade ibland annat att avlasta enhetschefer från krav på förhandling i samband med felaktigheter i schema och arbetspass. Vidare gör ekonomichefen ett arbete med att identifiera felaktigheter och strukturera redovisning av LSS och är inblandad i personlig assistans som fokusområde.

En extern resurs i form av senior socialchef och utredare på SKR har anlitats för att stötta ledningsfunktionerna och gå igenom förslag och åtgärder. Detta stöd har tecknats över Q1 2026 och syftar även att ge förslag på hur förvaltningen kan klara förändringsarbetet mot principerna i Nära vård och i ny socialförvaltningslag.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget om att ta emot informationen om socialnämndens arbete med åtgärdsplanen bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Socialnämndens redovisning av åtgärdsplan för budget i balans, enligt beslut i socialnämnden 2025-09-24, § 78, noteras som mottagen.
- Socialnämnden ska fortsätta att löpande rapportera arbetet med åtgärdsplanen till kommunstyrelsen under hösten 2025.
- Kommundirektörens information om pågående arbete med att stötta socialförvaltningen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Socialchef Cecilia Wahlström och kommundirektör Henrik Andersson redovisar ärendet och svarar på frågor, enligt följande;

- Muntlig genomgång av den åtgärdsplan som lyftes i socialnämnden i september.
- Information om kommundirektörens pågående arbete med att stötta socialförvaltningen utifrån kommunstyrelsens uppdrag.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten

Protokollsutdrag från socialnämnden, 2025-06-16, § 50.

Bilaga 1. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Bilaga 2. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Skickas till

För kännedom

Socialnämnden

§ 181

Dnr KS 2025/000717-2

Beslut om att upphöra med tillämpning av Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Utifrån förslag från socialnämnden 2025-09-24, § 80;

1. Oskarshamn kommun ska inte längre tillämpa lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänstverksamheten.
2. Socialnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att avveckla det befintliga valfrihetssystemet enligt LOV inom hemtjänstverksamheten, inklusive uppsägning av avtal med externa utförare i enlighet med gällande avtalsvillkor.

Reservation

Leif Axelsson (SD) och Ingemar Lennartsson (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandet från Ingemar Lennartsson (KD).

Ärendet

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige, genom beslut 2025-09-24, § 80, att upphäva tidigare beslut i kommunfullmäktige 2021-12-06 § 186 om att införa LOV inom hemtjänsten.

Bakgrund

Lagen om valfrihet, LOV, (2008:962) infördes i Sverige den 1 januari 2009. Kommunen har enligt kommunallagen rätt att själv besluta om att tillämpa eller inte tillämpa LOV. Oskarshamn kommun har tillämpat valfrihetssystemet inom hemtjänsten sedan beslut togs i kommunfullmäktige i december 2021. Systemet har införts med målet att stärka brukarens valfrihet och inflytande över vem som utför hemtjänsten.

Att Oskarshamn kommun har tillämpat LOV innebär att den som fått ett beslut om hemtjänst i Oskarshamn kommun har haft rätt att välja vem som utför hemtjänsten, bland de leverantörer som kommunen har godkänt och tecknat avtal med. Sedan uppstarten har ett begränsat antal privata utförare anslutit sig, och kundunderlaget har varit lågt. I maj 2025 var två privata utförare valbara, med totalt åtta brukare med pågående insatser.

Socialnämndens utredning i ärendet

Socialnämnden beslutade i februari 2025 om att ge förvaltningen i uppdrag att följa upp LOV. I juni 2025 beslutade nämnden att ge socialchefen i uppdrag att färdigställa översynen. Uppdraget innefattade att lämna en konsekvensbedömning utifrån perspektiven ekonomi, kvalitet, brukarperspektiv och administration, samt att lämna förslag till ett eventuellt avvecklingsbeslut. Förslaget om att avveckla LOV är en del av socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans.

Uppföljningen finns presenterad i bilaga Uppföljning av valfrihetssystem LOV, Lagen Om Valfrihet, i hemtjänst. Som bilaga finns också en utredning från Vetlanda kommun som referenskommun samt en redovisning av hur arbetsprocessen har sett ut. I socialnämndens beslut framgår också en konsekvensbedömning av avveckling av LOV där också risker med att avveckla LOV framgår.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis lyfter socialnämnden i konsekvensbedömning och utredning följande anledningar till att avsluta tillämpningen av LOV i hemtjänsten;

- Låg efterfrågan och begränsat kundunderlag: Antalet brukare som valt privata utförare är mycket lågt, vilket gör att systemet inte uppfyller intentionen att främja valfrihet eller stimulera företagande.
- Höga administrativa kostnader och resurskrävande hantering: Förvaltningen upplever att det krävs mycket tid och resurser för att hantera samarbetet med privata utförare, särskilt kring uppföljning, fakturakontroller och kvalitetssäkring.
- Bristande följsamhet till krav i förfrågningsunderlaget: Uppföljningar har visat att privata utförare inte alltid uppfyller krav på dokumentation, genomförandeplaner och kollektivavtal.
- Ekonomisk ineffektivitet: Hemtjänst i privat regi har visat sig kunna vara cirka 30 procent dyrare än kommunal hemtjänst, främst på grund av full stämpling av schablontid.
- Begränsade kontrollmöjligheter: Kommunen har svårt att genomföra tillräckliga kontroller av privata utförare, vilket påverkar möjligheten att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet.
- Risker kopplade till välfärdsbrottlighet: Erfarenheter från andra kommuner, såsom Vetlanda, visar att systemet kan missbrukas, vilket ytterligare motiverat en översyn.

Socialnämnden lyfter också ett antal risker med att avveckla tillämpningen av LOV, enligt följande;

- Sämre möjligheter för stimulans till företagande i Oskarshamns kommun
- Minskad konkurrens för möjligheten till ökad kvalitet
- Självbestämmande och möjligheten till valfrihet att kunna välja en privat utförare försvinner.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt socialnämndens förslag 2025-09-24, § 80;

- Oskarshamns kommun ska inte längre tillämpa lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänstverksamheten.
- Socialnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att avveckla det befintliga valfrihetssystemet enligt LOV inom hemtjänstverksamheten, inklusive uppsägning av avtal med externa utförare i enlighet med gällande avtalsvillkor.

Dagens sammanträde

Fredrik Jonasson (V) yrkar bifall till förslaget från kansli- och utvecklingsenheten tillika socialnämndens förslag.

Ingemar Lennartsson (KD) yrkar med instämmande av Leif Axelsson (SD) avslag på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten, tillika socialnämndens förslag, med motiveringen att lagen om valfrihetssystem (LOV) ska fortsätta tillämpas inom hemtjänstverksamheten.

Ordföranden meddelar att det finns två förslag till beslut, förslaget från socialnämnden och avslagsyrkandet från Ingemar Lennartsson (KD) och Leif Axelsson (SD) och att dessa ska prövas mot varandra. Arbetsutskottet godkänner detta.

Efter avslutat propositionsförfarande finner ordföranden att arbetsutskottet beslutar bifalla förslaget från socialnämnden och avslå yrkandet från Ingemar Lennartsson (KD) och Leif Axelsson (SD).

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten
SN 2025-09-24, § 80 med tillhörande bilagor

Skickas till

För åtgärd

Socialnämnden

§ 182

Dnr KS 2025/000054-5

Återrapportering av uppdrag- Fortsatt utveckling av Fredriksbergs herrgård

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. Återrapporteringen av uppdraget godkänns.
2. Framtaget förslag på förstudie översänds på remiss till kommunens nämnder, utskottet för näringsliv, arbetsmarknad och teknisk verksamhet samt till Attraktiva Oskarshamn för möjlighet till yttrande.

Ärendet

Oskarshamn kommun har under 2023-2024 medverkat i Region Kalmar läns platsutvecklingsprojekt, *Unika Historiska Kalmar Län*. Syftet med projektet har bland annat varit att med hjälp av det lokala näringslivet identifiera möjlig utvecklingspotential vid utvalda besöksplatser med befintligt kulturvärde. I Oskarshamn kommun valdes bland annat Fredriksbergs herrgård ut. Projektet resulterade i en utvecklingsplan, i vilken platsens lämplighet för utveckling av verksamhet kopplat till odling och mathantverk identifierades, bilaga 1.

Utvecklingsplanen och kommunens deltagande i projektet redovisades i kommunstyrelsen i februari 2025. Redovisningen godkändes och kommundirektören fick samtidigt i uppdrag att undersöka förutsättningarna för ett förnyat projekt med syftet att utveckla verksamheten vid Fredriksbergs Herrgård i praktiken, bilaga 2.

Uppdraget från kommunstyrelsen har omfattat följande delar:

- A. förslag på projektbeskrivning avseende realisering av utvecklingsplan
- B. förslag på finansiering
- C. förslag på hur kommunens förvaltningar, såsom kommunledningsförvaltningen (arbetsmarknadsenheten), socialförvaltningen (daglig verksamhet), Tekniska kontoret (fastighetsavdelningen), bildningsförvaltningen (kulturenheten) samt även kommunens destinationsbolag Attraktiva Oskarshamn, kan delta i arbetet inom ramen för sina respektive uppdrag
- D. redovisning av Tekniska kontorets kostnader för drift och underhåll samt behov av investeringar i den mån det behövs för planerad verksamhet samt
- E. konsekvenser, förutsättningar och möjligheter för befintlig hyresgäst av café i herrgårdsbyggnaden.

I bilaga till tjänsteutlåtandet presenteras resultatet av uppdraget i den ordning de anges i punktlistan ovan. Detta dokument benämns fortsättningsvis *Förstudie*.

Förslaget är att förstudien ska lämnas för yttrande till kommunens nämnder, utskottet för näringsliv, arbetsmarknad och teknisk verksamhet samt till Attraktiva Oskarshamn innan den godkänns i kommunstyrelsen.

Konsekvenser för barn och unga

Utvecklingsprojektet kan resultera i en mötesplats som vänder sig till barnfamiljer. Med kunskapshöjande insatser relaterade till odling, mat och hälsa ges det möjlighet att öka kunskap om maten och dess relation till biologisk mångfald, miljö och klimat, med fokus på barnen.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Återrapporteringen av uppdraget godkänns.
- Framtaget förslag på förstudie översänds på remiss till kommunens nämnder, utskottet för näringsliv, arbetsmarknad och teknisk verksamhet samt till Attraktiva Oskarshamn för möjlighet till yttrande.

Dagens sammanträde

Utvecklingschef Ulrika Zetterberg redovisar förslaget.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli och utvecklingsenheten
Bilaga 1. Utvecklingsplan
Bilaga 2 KS februari 2025
Bilaga 3: Förslag till förstudie – för remittering

Skickas till

Med bilaga Förslag till förstudie- för remittering

Samtliga nämnder
KSNAT
Attraktiva Oskarshamn

§ 183

Dnr KS 2025/000323-1

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd och Oskarshamn kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. Förslag till idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) mellan Oskarshamn kommun och Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd i frågor som främjar kommunens vattenarbete för perioden 1 januari 2025 till 31 december 2027 godkänns med justering i avtalet om att uppföljning görs i kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Finansiering sker genom att ianspråkta medel om 150 tkr från kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Ärendet

Med denna överenskommelse vill Oskarshamn kommun samverka med vattenråden i frågor som främjar kommunens vattenarbete och bidrar till att uppnå uppsatta mål och viljeinriktningar. Kommunens kontaktperson för avtalet är åtgärdssamordnaren för vattenfrågor. Avstämning av överenskommelsen sker på vattengruppens möten cirka fyra gånger per år. Uppföljning av överenskommelsen sker årligen till kommunstyrelsen i början av året.

Finansiering

IOP-avtalet innebär 50 tkr/år fördelat på tre år, totalt 150 tkr som finansieras via kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Styrande dokument

I Oskarshamn kommun finns det ett antal styrande dokument med koppling till vattenfrågor, dessa ska utgöra en grund i samverkansarbetet;

- Översiktsplan Oskarshamn kommun 2030, framförallt utvecklingsstrategi nr. fem Vi ska växa i balans med naturen
- Energi- och klimatplan 2023–2028 samlar kommunens energi- och klimatmål och åtgärder för att nå dem. En utav åtgärderna är direkt riktad till våtmarker och dess syfte.

Bakgrund

Marströmmens vattenråd och Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd är ideella föreningar som driver olika former av vattenfrågor i avrinningsområdena där Oskarshamn kommun ingår i geografisk majoritet. De stora, och värdefulla, vattendragen med dess biflöden vattenråden arbetar med är Virån, Skallarebäcken, Döderhultsbäcken, Klämnabäcken, Applerumsån, Marströmmen, Gerseboån, Laxemarbäcken, Norrån och Sörån m.fl.

Fokus för vattenrådets arbete ligger på att utföra åtgärder som medför att vatten fördröjs långt upp i systemet. Detta minskar risken för torka, jämnar ut flödet av vatten och bidrar till en god grundvattenbildning. Att arbeta med vattenfördröjande åtgärder mildrar effekterna av klimatförändringarna på dricksvattentillgång, biologisk mångfald, skogs- och jordbruk m.m. Återskapandet av torvbildande våtmarker binder kol och bidrar även till en minskad koldioxidavgång.

Vattenråden har ett stort kontaktnät och gott samarbete med markägare i Oskarshamn kommun och omkringsliggande kommuner. Detta möjliggör att viktiga åtgärder kan utföras på många platser.

De åtgärder som vattenråden utför finansieras till största del av myndigheter såsom Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Vattenråden arbetar också med informations- och kunskapsspridning genom exempelvis guidade turer, visningar av vattenmodell samt utgör ett samrådsorgan gentemot myndigheter och andra intressenter.

Konsekvenser för barn och unga

Genom IOP- samverkan med de två vattenråden kan Oskarshamns kommun bidra till att viktiga åtgärder kopplade till vatten som mildrar effekterna av klimatförändringarna fortsätter att genomföras. Detta bidrar till ett Oskarshamn som står mer robust inför klimatförändringar och att framtida generationer har tillgång till rent vatten och en hälsosam miljö att leva i.

Genom att engagera barn och unga i vattenrådets aktiviteter, exempelvis guidade turer och "vattenslingor", ökar deras medvetenhet om vattenfrågor och miljöskydd. Detta främjar en tidig förståelse för vikten av att bevara våra vattenresurser.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Förslag till idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) mellan Oskarshamn kommun och Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd i frågor som främjar kommunens vattenarbete för perioden 1 januari 2025 till 31 december 2027 godkänns med justering i avtalet om att uppföljning görs i kommunstyrelsens arbetsutskott.
- Finansiering sker genom att ianspråkta medel om 150 tkr från kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Dagens sammanträde

Utvecklingschef Ulrika Zetterberg redovisar förslaget.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Avtal: Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd och Oskarshamns kommun

Skickas till

För kännedom:

Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd

För åtgärd:

Utvecklingschefen

Förvaltningssekonom kommunstyrelseförvaltningen

§ 184

Dnr KS 2025/000324-1

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Marströmmens vattenråd och Oskarshamns kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. Förslag till idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) mellan Oskarshamn kommun och Marströmmens vattenråd i frågor som främjar kommunens vattenarbete för perioden 1 januari 2025 till 31 december 2027 godkänns med justering i avtalet om att uppföljning görs i kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Finansiering sker genom att ianspråkta medel om 150 tkr från kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Ärendet

Med denna överenskommelse vill Oskarshamns kommun samverka med vattenråden i frågor som främjar kommunens vattenarbete och bidrar till att uppnå uppsatta mål och viljeinriktningar. Kommunens kontaktperson för avtalet åtgärdssamordnaren för vattenfrågor. Avstämning av överenskommelsen sker på vattengruppens möten cirka fyra gånger per år. Uppföljning av överenskommelsen sker årligen till kommunstyrelsens arbetsutskott i början av året.

Styrande dokument

I Oskarshamns kommun finns det ett antal styrande dokument med koppling till vattenfrågor, dessa ska utgöra en grund i samverkansarbetet;

- Översiktsplan Oskarshamns kommun 2030, framförallt utvecklingsstrategi nr. fem Vi ska växa i balans med naturen
- Energi- och klimatplan 2023–2028 samlar kommunens energi- och klimatmål och åtgärder för att nå dem. En utav åtgärderna är direkt riktad till våtmarker och dess syfte.

Finansiering

IOP-avtalet innebär 50 tkr/år fördelat på tre år, totalt 150 tkr som finansieras via kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Bakgrund

Marströmmens vattenråd och Viråns och Oskarshamnsbygdens vattenråd är ideella föreningar som driver olika former av vattenfrågor i avrinningsområdena där Oskarshamns kommun ingår i geografisk majoritet. De stora, och värdefulla, vattendragen med dess biflöden vattenråden arbetar med är Virån, Skallarebäcken, Döderhultsbäcken, Klämnabäcken, Applerumsån, Marströmmen, Gerseboån, Laxemarbäcken, Norrån och Sörån m.fl.

Fokus för vattenrådets arbete ligger på att utföra åtgärder som medför att vatten fördröjs långt upp i systemet. Detta minskar risken för torka, jämnar ut flödet av vatten och bidrar till en god grundvattenbildning. Att arbeta med vattenfördröjande åtgärder mildrar effekterna av klimatförändringarna på dricksvattentillgång, biologisk mångfald, skogs- och jordbruk m.m. Återskapandet av torvbildande våtmarker binder kol och bidrar även till en minskad koldioxidavgång.

Vattenråden har ett stort kontaktnät och gott samarbete med markägare i Oskarshamns kommun och omkringliggande kommuner. Detta möjliggör att viktiga åtgärder kan utföras på många platser.

De åtgärder som vattenråden utför finansieras till största del av myndigheter såsom Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Vattenråden arbetar också med informations- och kunskapsspridning genom exempelvis guidade turer, visningar av vattenmodell samt utgör ett samrådsorgan gentemot myndigheter och andra intressenter.

Konsekvenser för barn och unga

Genom IOP- samverkan med de två vattenråden kan Oskarshamns kommun bidra till att viktiga åtgärder kopplade till vatten som mildrar effekterna av klimatförändringarna fortsätter att genomföras. Detta bidrar till ett Oskarshamn som står mer robust inför klimatförändringar och att framtida generationer har tillgång till rent vatten och en hälsosam miljö att leva i.

Genom att engagera barn och unga i vattenrådets aktiviteter, exempelvis guidade turer och "vattenslingor", ökar deras medvetenhet om vattenfrågor och miljöskydd. Detta främjar en tidig förståelse för vikten av att bevara våra vattenresurser.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Förslag till idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) mellan Oskarshamn kommun och Marströmmens vattenråd i frågor som främjar kommunens vattenarbete för perioden 1 januari 2025 till 31 december 2027 godkänns med justering i avtalet om att uppföljning görs i kommunstyrelsens arbetsutskott.
- Finansiering sker genom att ianspråkta medel om 150 tkr från kommunstyrelsens budget för utveckling och bidrag 2025.

Dagens sammanträde

Utvecklingschef Ulrika Zetterberg redovisar förslaget.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten

Avtal: Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Marströmmens vattenråd och Oskarshamns kommun

Skickas till**För kännedom**

Marströmmens vattenråd

För åtgärd:

Utvecklingschefen

Förvaltningsekonom kommunstyrelseförvaltningen

§ 185

Dnr KS 2025/000693-1

Antagande av överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen

1. Överenskommelsen för det gemensamma regionala forumet Skärgårdsrådet antas enligt föreliggande förslag i bilaga till tjänsteutlåtandet.
2. Det innevarande gemensamma skärgårdsprogrammet, "Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Norra Småland 2030" upphävs till fördel för beslut i respektive region.

Ärendet

Överenskommelsen omfattar en avsiktsförklaring där region Östergötland och Kalmar län samt kust- och skärgårdskommuner är överens om att gemensamt bidra till en fungerande samverkan i skärgårdsfrågor enligt föreslagna överenskommelse för forumet Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län, se *bilaga*.

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Överenskommelsen beskriver Skärgårdsrådets roll, funktion, arbetsform samt representation.

Under 2023 påbörjade regionerna revideringen av innevarande Skärgårdsprogram och efter avslutad remissrunda bland Skärgårdsrådets medlemmar antas nu programmet av respektive region. Skärgårdskommunerna ombeds därmed upphäva innevarande Skärgårdsprogram. Det reviderade Skärgårdsprogrammet antas endast av de båda regionerna och implementeras genom Skärgårdsrådets arbete samt fungerar som ett planeringsunderlag för kommunerna.

Skärgårdsrådet

Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet. Idag består rådet av Region Östergötland länets kust- och skärgårdskommuner och sedan 2012 också av skärgårdsområdet i norra Kalmar län. De tre skärgårdskommunerna Västervik, Oskarshamn och Mönsterås deltar i rådets arbete tillsammans med Region Kalmar län och Länsstyrelsen i Kalmar län. Dessutom bjuds intresseföreningar som representerar boende och verksamma i skärgården in till rådets möten.

Region Östergötland och Region Kalmar län har i samverkan med länens sex skärgårdskommuner tagit fram ett reviderat Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län. Ett gemensamt skärgårdsprogram har funnits sedan 2018 och antogs då både av kommun och region.

Skärgårdsrådet har utvecklats till ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar som representerar befolkning och företagare inom skärgårdsrådets geografi. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar.

Konsekvenser för barn och unga

Skärgårdsprogrammet omfattar utvecklingsområden som kan bidra till stärkta möjligheter för barnfamiljer att bo, verka och leva i kust och skärgårdsområden. Serviceutbud och transporter är utvecklingsområden som berör barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Kommunstyrelsen antar överenskommelsen för det gemensamma regionala forumet Skärgårdsrådet enligt föreliggande förslag i bilaga till tjänsteutlåtandet.
- Kommunstyrelsen beslutar att upphäva det innevarande gemensamma skärgårdsprogrammet, "Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Norra Småland 2030." till fördel för beslut i respektive region.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten
Bilaga 1, Överenskommelse Skärgårdsrådet

Skickas till**För kännedom:**

Samhällsbyggnadskontoret
Tekniska kontoret

För åtgärd:

Kansli- och utvecklingsenheten
Skärgårdsrådet

§ 186

Dnr KS 2025/000503-3

Yttrande kring förslag till reviderad regional utvecklingsstrategi

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen

Kansli- och utvecklingsenhetens förslag till yttrande över Region Kalmar läns förslag till reviderad regional utvecklingsstrategi (RUS) godkänns och översänds till Region Kalmar län som Oskarshamns kommuns yttrande.

Ärendet

Oskarshamns kommun, genom kansli- och utvecklingsenheten, har beretts möjlighet att yttra sig över *Klimat att växa i, Regional utvecklingsstrategi, Kalmar län – med utblick mot 2040*. Yttrandet har samordnats med kommunens förvaltningar (bilaga 1-4) samt de kommunägda bolagen Byggebo AB och Smålandshamn AB. Yttrandet har även föregåtts av muntlig dialog med utvecklingsansvariga tjänstepersoner i Västerviks- och Hultsfreds kommuner. Mönsterås- och Vimmerby kommun har inte gått att nå under remisstiden.

Bakgrund

Region Kalmar län (RKL) har sedan bildandet 2019 ansvaret för att samordna den regionala utvecklingen. I ansvaret ingår bland annat att upprätta en regional utvecklingsstrategi, RUS. Region Kalmar län har under 2024–2025 arbetat med en revidering av RUS. Uppdraget från regionfullmäktige inför revideringen var följande.

- Den övergripande målbilden "Klimat att växa i" ska kvarstå, men med utblick mot 2040.
- Det ska även fortsättningsvis finnas en tydlig kopplingen till Agenda 2030, men med särskilt fokus på social hållbarhet, minskad ojämlikhet och minskade inomregionala skillnader.
- Revideringen ska innefatta en översyn och analys av prioriterade utvecklingsområden, mål och horisontella perspektiv.
- Ett rumsligt perspektiv ska integreras.

Kansli- och utvecklingsenhetens yttrande

Remissförslaget är granskat utifrån hur väl det uppfyller uppdraget från Regionfullmäktige samt hur väl det förväntas bidra till övergripande målet Klimat att växa i. Ambitionen har varit att åstadkomma ett regionalt perspektiv med en applicering i Oskarshamns kommun. Därför har granskningen också haft ett perspektiv utifrån i vilken omfattning remissförslaget kan ge vägledning till det lokala utvecklingsarbetet.

Barnrättsperspektivet

Det är mycket positivt att remissförslaget till reviderad regional utvecklingsstrategi i Kalmar län omfattar en dialog med ca 200 gymnasieelever. I det sista stycket i remissförslaget beskriver RKL arbetet med att ta hänsyn till barnens rätt och lyssna in barnens perspektiv. RKL länkar till sin hemsida, av vilken det framgår att dialogen varit mycket uppskattad av elever och lärare, inte minst ur ett demokratiperspektiv. Vi vill utmana RKL att ytterligare lyfta betydelsen av barnens rätt och perspektiv genom att inleda utvecklingsstrategin med att beskriva arbetet med barnrättsperspektivet, snarare än att lägga beskrivningen längst ner i dokumentet. Vi kommunicerar på så många sätt, och var i rapporten vi väljer att lyfta en viss fråga kommunicerar indirekt hur viktig vi tycker att den är. Vi

saknar också en syntes av vilka synpunkter som framkommit under dialogen, och på vilket sätt de integrerats i remissförslaget.

Ramverk

De fyra *prioriterade utvecklingsområden* som omfattas av den befintliga utvecklingsstrategin har i remissförslaget ersatts av tre *kraftsamlingsområden*. Istället för mål presenteras nu mer översiktliga så kallade målbilder. Vi tror att det kommer att krävas en långsiktighet och uthållighet i vår gemensamma strävan att åstadkomma en hållbar utveckling. Därför tycker vi att det är viktigt att den nomenklatur som tillämpas i regionens utvecklingsarbete inte ändras för ofta. Detsamma gäller de indikatorer som mäter utvecklingen. Vi behöver ha jämförbara data över långa tidsserier för att kunna utvärdera vårt gemensamma arbete.

Det finns sannolikt goda skäl till att RKL valt att göra remissförslaget mer övergripande i sin karaktär jämfört med den befintliga regionala utvecklingsstrategin. Om RKL i remissförslaget namnger de fördjupade handlingsplaner som ska fylla tomrummet mellan den befintliga regionala utvecklingsstrategin och remissförslaget, kommer sannolikt en större tydlighet och mer sömlös övergång till den reviderade regionala utvecklingsstrategin åstadkommas. Vikande befolkningssiffror, framför allt kopplat till låg inflyttning och lågt barnafödande, bedöms vara en av våra största utmaningar framöver. Hur RKL avser verka för att vända denna trend skulle kunna få ta större plats i remissförslaget.

Länets styrkor medför möjligheter om de identifieras och nyttjas på rätt sätt. På motsvarande sätt medför länets svagheter olika mått av utmaningar som behöver adresseras för att uppnå *Ett klimat att växa i*. I remissförslaget har länets styrkor identifierats, dock inte dess möjligheter. Länets svagheter har inte identifierats, dock dess utmaningar. Genom att identifiera både styrkor och svagheter, samt vilka möjligheter och utmaningar de medför, kan RKL skapa ytterligare tydlighet - och därmed samsyn - kring vilka frågor vi behöver arbeta med gemensamt.

Strukturbild

RKL har för första gången inkluderat en strukturbild i den regionala utvecklingsstrategin. Den är ett resultat av en omfattande dialog med olika aktörer kring tre möjliga regionala utvecklingsscenarion. Den process med vilken RKL genomfört dialogen har varit föredömlig och bidragit till att väcka frågeställningar och diskussioner på mycket bred front.

Strukturbilden är ett politiskt ställningstagande som ska ligga till grund för ambitionen och riktningen i det fortsatta regionala utvecklingsarbetet. Som sådan ska den också ligga till grund för öronmärkning av medel som kan sökas av bland annat kommuner. Sett ur ett utvecklingsperspektiv sammanfattar strukturbilden också en av länets största svagheter – att vi är ett avlångt län med mycket landsbygd mellan tätorterna. Att utveckla länet så att det kopplas samman från norr till söder är en av våra största utmaningar. Just detta finns emellertid inte omnämnt under rubriken "Utmaningar". Samtidigt är det just denna geografiska svaghet som leder till att den norra- och södra länsdelen behöver titta utanför administrativa länsgränser för att på olika sätt stärka sina respektive funktioner. Det innebär i sin tur att länet till viss del dras isär när kommunerna i norr – som strukturbilden indikerar – ska stärka sitt samband med Jönköpings-, Norrköpings- och Linköpings kommuner, och Kalmar ska stärka sitt samband med Växjö och Karlskrona. Att påkalla någons uppmärksamhet som har blicken vänd åt ett annat håll är svårt. Vi som har vår geografi i den mellersta delen av länet behöver bli förvissade om att intresset är ömsesidigt både från norr och från söder. Att en bred linje målats in i strukturbilden mellan Oskarshamn och Mönsterås-Kalmar räcker inte. Remissförslaget behöver förtydligas påtagligt när det gäller just samsynen kring hur hela länet ska knytas samman.

Det är väl känt att Svensk kärnbränslehantering, SKB, påbörjat planeringen av en ny inkapslingsanläggning för uttjänt kärnbränsle i anslutning till mellanlagret på Simpevarpshalvön norr om Oskarshamn. Även en kapselfabrik kommer att byggas inom området. Dessutom är kommunen i färd med att upprätta en ny detaljplan på Ävrö intill Simpevarpshalvön för att möjliggöra byggandet

av ny kärnkraft och annan fossilfri energiproduktion. Oskarshamn med det befintliga kärnkraftverket OKG har redan idag en betydande roll i Sveriges energiförsörjning. I en tid då världen söker lösningar på klimatkris och energiförsörjning, står Oskarshamn redan redo. Kärntekniken är inte bara avancerad, den är högteknologisk, fossilfri och framtidsinriktad. Den påverkar inte bara den lokala arbetsmarknaden, utan har kraftfulla effekter på hela regionens ekonomi, innovationskraft och attraktionsförmåga. I Oskarshamn huserar vi en akademisk miljö som lockar forskare och annan spetskompetens inom området.

Andra infrastrukturella funktioner som Oskarshamns kommun har är dess djuphamn, en strategisk bytespunkt mellan hav och land i norra Europa. Smålandshamnar AB bedriver för övrigt även verksamhet i Västerviks kommun. Färjan till Gotland är i nuläget regionens gemensamma riksväg för både gods- och persontransporter österut. Hamnen i Oskarshamn har en unik roll i både civila och militära sammanhang. Vi vill att Oskarshamns kommun utvecklas än mer till att få rollen som ett regionalt logistikcenter kopplat till hamnen, ett logistikcenter som stärker exportmöjligheter och minskar transportberoendet på vägarna.

Oskarshamns kommuns starka industri, i synnerhet Scania, som är Kalmar läns största privata arbetsgivare, förutsätter ett ständigt ökande utbud av utbildad arbetskraft, nu och under många år framöver. En stor del av denna arbetskraft kommer även framgent behöva pendla in från omkringliggande kommuner. Tillverknings- och energiindustrin är en grundpelare inte bara i Oskarshamns kommun, det är en grundpelare i hela Kalmar läns ekonomi. Den får vi inte ta för given. Den skapar direkta arbetstillfällen, och genererar också ytterligare jobb i andra sektorer. Industrin är precis som utbildningsväsendet en motor för innovation. Med ett starkt näringsliv kan innovationer realiseras. En god samverkan mellan industri och akademi lägger därmed grunden för utveckling i hela regionen, vilket i förlängningen skapar möjlighet att genomföra satsningar på goda och jämlika livsvillkor, hållbara och attraktiva livsmiljöer och innovativt näringsliv. Oskarshamns kommuns-, och därmed Kalmar läns, stora utvecklingspotential kopplat till tillverkningsindustri och ny kärnkraft etc. nämns mycket lite i remissförslaget. Att begränsa förstärkningen av det rumsliga sambandet söderut, vilket strukturbilden indikerar, är för Oskarshamns kommun en avveckling snarare än en utveckling! Med denna ensidiga strukturbild ser vi en risk i att Oskarshamns kommun utvecklas i riktningen mot att allt mer får rollen att göda Kalmar kommuns tillväxt.

Västervik och Kalmar har i strukturbilden pekats ut som storregionala kollektivtrafiknoder, orter med ett stort resandeunderlag i viktiga kollektivtrafikstråk som binder samman länet med angränsande tillväxtmotorer. Deras betydelse som attraktiva bytespunkter mellan olika transportslag gör dem strukturbildande för utformningen av kollektivtrafiken. Såvitt vi förstår, är anledningen till att Oskarshamns kommun inte pekats ut, att vi inte har kollektivtrafik till en angränsande tillväxtmotor. Detta gör oss i den mellersta delen av länet mycket sårbara. Med resonemanget ovan innebär det att även Kalmar län blir sårbara när en så viktig del av den regionala tillväxtpotentialen står utan viktig infrastruktur till närliggande tillväxtmotorer. Vi vill poängtera, att om Oskarshamns kommun ska kunna utvecklas i den riktning som vårt näringsliv – ja hela Kalmar län - önskar, behöver vi ha ett starkt funktionellt utbyte i alla väderstreck. Om Västerviks kommun på sikt bygger en södra infart, kommer det bidra till att stärka det funktionella sambandet oss emellan. Tittar vi längre ut än länsgränsen, utgör Stockholm och Göteborg viktiga gods- och persontransportstråk för den mellersta och norra delen av länet. En flerkärnig och sammankopplad region skapar vi tillsammans och då behöver vi i viss mån vara modiga i våra beslut. Exempelvis tror vi att Kalmar län skulle må bra av om RKL fanns representerade även i den mellersta och norra delen av geografien. Det skulle skapa en bättre samsyn och dialog, och därmed en bättre samverkan.

De strategiska noder och regionala kärnor samt skärgårdsnoder som pekats ut i strukturbilden kan med fördel namnges i kartan för att på så sätt skapa en ökad tydlighet. Likaså betydelse för den ort som pekats ut. De funktionella karaktärsdrag som bakgrundskartan illustrerar behöver antingen tas bort eller förklaras. Utan förklaring fyller informationen inget syfte, utan skapar snarare - en otydlighet.

Oskarshamn – ett energikluster med global relevans

Oskarshamns kommun är inte bara en plats där energi produceras – det är en plats där framtidens energisystem formas. Med rätt satsningar kan Kalmar län bli ledande i den globala omställningen mot fossilfrihet, teknisk spets och försörjningstrygghet. Vi vill att Oskarshamns kommun ska utvecklas som ett nationellt kunskapscentrum för kärnteknik och fossilfri energi. Vi vill att samverkan mellan industri, akademi och samhälle ska stärkas ytterligare, att kompetensförsörjningen ska säkras och att innovationer ska realiseras. Vi vill positionera oss som ett energikluster mitt i länet, inte minst i samband med vårt Nato-åtagande. Vi vill också bidra till att skapa innovationsmiljöer för nästa generations energiteknik, med fokus på säkerhet, hållbarhet och digitalisering. Vi vill slutligen lyfta Oskarshamn som en plats där teknik, klimat och säkerhet möts.

Folkbiblioteken

Vi vill uppmärksamma RKL på att folkbiblioteken — en av samhällets mest använda offentliga verksamheter — inte nämns i remissversionen av strategin. Detta är anmärkningsvärt, särskilt i en strategi som fokuserar på demokrati, jämlikhet, utbildning, kultur, social sammanhållning och delaktighet. Folkbiblioteken är arenor för fri åsiktsbildning, folkbildning och det demokratiska samhällets utveckling enligt 2 § bibliotekslagen (2013:801). I Kalmar län har biblioteken över 1,2 miljoner fysiska besök årligen. De är därmed inte bara viktiga aktörer för att uppnå utvecklingsstrategins mål, utan redan väletablerade och välbesökta mötesplatser. I flera av strategins målbilder, särskilt inom kraftsamlingsområdet Goda och jämlika livsvillkor, beskrivs målsättningar där folkbibliotekens arbete är direkt relevant:

1. Ett tillgängligt kulturutbud och meningsfull fritid.
2. Goda möjligheter till delaktighet i samhället.
3. Främjande av jämlikhet, bildning och livslångt lärande.

Att inte inkludera folkbiblioteken i dessa sammanhang är en missad möjlighet att synliggöra den infrastruktur som redan finns. Folkbiblioteken har förtroende, räckvidd och kompetens att bidra till länets utveckling.

Vi föreslår därför att folkbiblioteken omnämns som en bärande aktör i avsnitten om kultur, bildning, demokrati och delaktighet, och nämns i sammanhang där offentliga aktörer, civilsamhälle och andra arenor för samhällsutveckling lyfts. Att synliggöra folkbibliotekens roll är en strategisk förstärkning av regionens mål om jämlikhet, tillgänglighet, hållbarhet och demokratisk resiliens.

Målkonflikt och behov av prioritering

Remissförslaget är välskrivet och innehåller troligtvis inte mycket som någon kan sätta sig emot. Men om vi "vill ha allt" behöver vi också ta den mindre angenäma diskussionen kring målkonflikter och prioriteringar, exempelvis:

- Vi kan i teorin budgetera för satsningar i kultur- och fritidsverksamhet, men det är först när kollektivtrafik och väginfrastruktur (inklusive gång- och cykelvägar) är väl utbyggd som vi kan tillgängliggöra utbudet till kommunens samtliga invånare. Det är ju väl känt att vi inte har full rådighet över prioriteringar i kollektivtrafik och väginfrastruktur.
- Att bygga bostadsområden i kollektivtrafikens noder ger en hög samhällsnytta. Oskarshamns kommuns attraktionskraft bygger emellertid i stor grad på möjligheten att till en rimlig kostnad bosätta sig nära naturen och havet, inte nödvändigtvis nära väginfrastruktur och kollektivtrafik. Det finns med andra ord en dissonans mellan var vi vill att människor ska bo, och var de i realiteten vill bo. Den kommunala bostadspolitikens behöver därför vara differentierad.
- De hållbara och attraktiva livsmiljöerna som nämns i remissförslaget, ska värna både den biologiska mångfalden och näringslivets tillväxt. Oavsett hur samhällen byggs ut, så kommer den biologiska mångfalden att behöva stå tillbaka när nya områden exploateras. Detta är målkonflikter som samhällsplaneringen brottas med dagligen.

- Att vilja utveckla livsmiljöer både på landsbygden och i staden är ytterligare ett exempel på en målkonflikt, där utveckling av livsmiljöer i staden ger betydligt större samhällsnytta. Det är ju också så som RKL genom Kalmar länstrafik resonerar vid planering av kollektivtrafiken. Vi vill få så mycket värde som möjligt för varje spenderad krona.

Ett livskraftigt system

Den samlade forskningen förefaller vara överens om att människa och natur är djupt sammanflätade och utvecklas samtidigt i ett komplext och adaptivt system. Att prata om människan som skild från naturen är numera förlegat och omodernt. Precis som alla andra arter på jorden är vi en naturlig del av ett gemensamt system. När våra samhällen utvecklas gör de det i ett större koncept. Detta synsätt tycker vi behöver genomsyra även remissförslaget. När vi aktivt arbetar med att stärka våra ekosystem, arbetar vi samtidigt för en ökad motståndskraft för den stress som systemet utsätts för. "En miljö i balans" och "En mångfald av livsmiljöer i städer och på landsbygden" är bra, men behöver sättas i ovan nämnda perspektiv. Det är självklart viktigt att skapa värde för människor och företag, men det huvudsakliga fokus som vi tror behöver finnas med, är att skapa värde för och kraft till det gemensamma systemet, i vilket vi människor genom vår innovationsförmåga, vår nyfikenhet och vårt mod, kan anpassa oss och utvecklas.

Övergripande måluppfyllelse

Remissförslaget förefaller till stor del vara utformad på ett sätt som rymmer uppdraget från Regionfullmäktige. Dock är det så pass övergripande, att det finns en risk för att det istället blir allmängiltigt och därmed svårt att använda som grund för att fatta beslut om mer detaljerade handlingsplaner.

Konsekvenser för barn och unga

Barnperspektivet lyfts särskilt i detta tjänsteutlåtande, se ovan.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande, från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att kansli- och utvecklingsenhetens förslag till yttrande över Region Kalmar läns förslag till reviderad regional utvecklingsstrategi godkänns och översänds till Region Kalmar län som Oskarshamns kommuns yttrande.

Dagens sammanträde

Utvecklingschef Ulrika Zetterberg redovisar yttrandet.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Skickas till

Region Kalmar län

För kännedom:

Samtliga förvaltningar

§ 187

Dnr KS 2025/000737-1

Uppföljning avtal Attraktiva Oskarshamn AB hösten 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendet hänskjuts till arbetsutskottets sammanträde i november.

Ärendet

Enligt avtalet med Attraktiva Oskarshamn ska kommunstyrelsen årliga följa upp arbetet enligt avtalet, på hösten i arbetsutskottet och på våren i kommunstyrelsen.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på att ärendet hänskjuts till arbetsutskottets sammanträde i november och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

§ 188

Dnr KS 2025/000746-1

Ändrade regler fyllnadstid- kompensation till socialnämnden 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Socialnämnden kompenseras med 1,7 mnkr från löneökningsspotten 2025 med anledning av ändrade regler för fyllnadstid.

Ärendet

Inom ramen för de fackliga förhandlingarna om löneökning i årets avtalsrörelse har parterna kommit överens om att ersättningen för deltidanställda som arbetar längre än ordinarie arbetstid höjs till samma nivå som heltidsanställdas övertidsersättning.

För arbetsgivaren får detta till konsekvens att kostnaderna för övertidsersättning ökar. Inom socialnämndens verksamheter är ökningen som störst och därför bedöms nämnden behöva erhålla kompensation för ökningen.

Ökningen bedöms vara 1,7 mnkr och kompenseras från löneökningsspotten 2025.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen föreslås att socialnämnden kompenseras med 1,7 mnkr från löneökningsspotten 2025 med anledning av ändrade regler för fyllnadstid.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kommunledningsförvaltningen och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunledningsförvaltningen

Skickas till

Ekonomiavdelningen

§ 189

Dnr KS 2025/000648-2

Yttrande över remiss - Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026-2037 Gotlands län

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Yttrandet översänds till Region Gotland som Oskarshamns kommuns yttrande.

Ärendet

Region Gotland har tagit fram ett förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2026–2037. Oskarshamns kommun har beretts möjlighet att yttra sig över och lämna synpunkter på förslaget.

Bakgrund

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Länsplanerna är ett av många verktyg för regioner att nå de målsättningar som uttrycks i de regionala utvecklingsstrategierna. I Gotlands regionala utvecklingsstrategi, Vårt Gotland 2040, är *stärkt tillgänglighet* en av prioriteringarna. Detta ska uppnås bland annat genom att utveckla Gotlands förbindelser med omvärlden. Med en geografisk placering mitt i Östersjön är Gotland i behov av goda kommunikationer. Färjetrafiken mellan Visby och fastlandet går både till Nynäshamn och till Oskarshamn. Båda linjerna trafikeras dagligen. Tre fjärdedelar av passagerarna reser på Nynäshamnslinjen, medan godset är jämnt fördelat på båda linjerna.

Yttrande

Både Region Gotland och Oskarshamns kommun arbetar för en ökad befolkningstillväxt, med nya områden för bostäder och industri. Färjeförbindelsen mellan Oskarshamn och Visby är inte bara viktig för Gotland. Den är också Kalmar läns och södra Sveriges gemensamma stråk för både person- och godstransport mot Visby. Med en ökad tillväxt kan behov av transporter förväntas öka. För transporter till sjöss är det av mycket stor vikt att försörjande stråk på land (såväl på Gotland som på fastlandet) och växlingsnoder mellan vägtransport och sjötransport uppfyller ändamålsenliga krav. För väginfrastruktur innebär detta som minst bärighetsklass BK4, hög trafiksäkerhet, bortbyggda flaskhalsar med sänkt hastighet, och tillgång till laddinfrastruktur och alternativa bränslen. I vår kommunikation kring Kalmar läns förslag på transportplan har vi påtalat vikten av att "lagt kort ligger", dvs. att den om- och nybyggnad av Riksväg 37/47 som idag finns inplanerad i slutet av planperioden fortsatt ska ligga kvar vid nästa revidering, samt att de trafiksäkerhetshöjande åtgärder som planeras på E22 norr om Oskarshamn (Målbäcken – Bälö) ligger kvar. Vi har också belyst vikten av Höglandsbanan, järnvägsbanan som binder samman Oskarshamn med Nässjö via Hultsfred och Vetlanda samt dess betydelse för godstransport.

I den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket nyligen genomfört - *En långsiktig tillgänglighet till och från Gotland* - har vi också påtalat behovet av långsiktighet. Nästa aktuella period för ett nytt trafikeringsupplägg genom upphandling av Gotlandstrafiken är efter år 2035. Terminal och kajanläggning i Oskarshamn står inför ett omfattande behov av renovering. Vi har därför framfört att det är av mycket stor vikt att vi får ett långsiktigt besked om att Oskarshamn gäller som sydlig anslutningshamn för trafiken till Gotland. Först då kan vi våga satsa kommunala medel i infrastruktur.

Konsekvenser för barn och unga

Beslutet förväntas inte medföra någon påverkan på barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att yttrandet översänds till Region Gotland som Oskarshamn kommuns yttrande.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Skickas till

Region Gotland

§ 190

Dnr KS 2025/000331-3

Svar på motion 3/25 - Akutskola

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Motion nr 3/25 besvaras med hänvisning till yttrandet från bildningsnämnden 2025-09-17, § 85.

Reservation

Leif Axelsson (SD) och Ingemar Lennartsson (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandet från Leif Axelsson (SD).

Ärendet

Leif Axelsson (SD) har skrivit en motion om att kommunfullmäktige ska besluta att ge verksamheten i uppdrag att utreda möjligheterna och förutsättningarna för att införa akutskola i Oskarshamns kommun, samt att utifrån det underlaget ansöka om statsbidrag för att kunna genomföra satsningen.

Motionären uppger att många föräldrar och elever uttryckt en växande oro kring att enstaka elever i klassrummen underminerar tryggheten och förstör studieron. Regeringen har genom Tidöpartierna lanserat en särskild satsning i form av akutskolor, där kommuner kan ansöka om statsbidrag via Skolverket. Syftet är att erbjuda en tillfällig skolmiljö för elever som tillfälligt inte fungerar i sin ordinarie klass, samtidigt som man säkrar en trygg och fungerande undervisningsmiljö för övriga elever.

Motionen har överlämnats till bildningsnämnden som yttrat sig över motionen 2025-09-17, § 85, och förslagit att kommunfullmäktige besvarar motionen med hänvisning till bildningsnämndens yttrande.

Yttrande från bildningsnämnden

Enligt förordningen 2024:1340 om statsbidrag för personalkostnader i akutskolor lämnas statsbidrag till en huvudman för grundskola för personalkostnader om

1. akutskolan omfattar minst två årsarbetskrafter, varav minst en har legitimation som lärare
2. kostnaderna avser personal med legitimation som lärare eller med relevant utbildning inom psykosocialt arbete, och
3. huvudmannen kan ge akutskola till minst två elever samtidigt.

Personalkostnaderna ska dessutom avse en anställning eller ett uppdrag som varar minst sex månader på heltid eller deltid. Bidrag får inte lämnas för personalkostnader som uppstår genom att personalen omfördelas eller genom att verksamheten omorganiseras. Statsbidraget får lämnas med ett belopp som motsvarar hälften av kostnaden för en heltidsanställning eller ett uppdrag som motsvarar heltid.

Akutskolorna är knutna till bestämmelsen i 5 kap. 13 § skollagen, som handlar om att en elev tillfälligt får placeras vid en annan skolenhet eller på en annan plats inom huvudmannens organisation. En sådan tillfällig placering får gälla i högst fyra veckor.

Skolverket skriver på sin hemsida att villkoret att bidrag inte lämnas för personalkostnader som uppstår genom omfördelning av befintlig personal eller omorganisering av verksamheten innebär att

det inte lämnas bidrag för merkostnader som uppstår till följd av en omfördelning eller omorganisering, exempelvis att personal med hög lön omplaceras till en akutskola och får behålla sin tidigare lön. Skolverket skriver också att "(i) normalfallet finns det dock inget hinder mot att lämna bidrag för personal som har omfördelats eller för personalkostnader i en organisation som har omorganiserats. Ni kan därmed inrätta en akutskola och bemanna akutskolan med personal som tidigare har haft en annan tjänst hos huvudmannen. Om personalen i akutskolan kommer från huvudmannens befintliga verksamhet kan ni inte få bidrag för kostnader för att ersätta personens tidigare tjänst hos huvudmannen."

Utredningen om stärkt trygghet och studiero i skolan presenterade sina slutsatser i SOU 2025:8 den 29 januari i år. Utredningen förslår att begreppet akutskola införs i skollagen med definitionen "en organisatorisk lösning som är knuten till en skolenhet där en elev i grundskolan tillfälligt ska ges undervisning utanför den egna skolenheten enligt 5 kap. 13 §". I 5 kap. 13 § föreslås också ett tillägg om att en placering utanför skolenheten kan ske på en akutskola. Utredningen har också skrivit följande:

"Vi anser sammanfattningsvis att akutskola som en åtgärd i allvarliga och bekymmersamma fall kan vara en bra och effektiv lösning. Vi har sett prov på akutskolor som fungerar väl, fyller sin funktion och finner varaktiga förändringar och lösningar, där både undervisning och andra insatser varit i fokus för alla elevers bästa. Att akutskolan bedrivs med kvalitet anser vi dock är viktigt för att arbetet med ändamålsenliga lösningar ska falla väl ut. Därför föreslår vi att regeringen ska ge Skolinspektionen i uppdrag att genomföra en tillsyn av skollagens bestämmelse om tillfällig placering utanför den egna skolenheten. I den tillsynen anser vi att samtliga befintliga akutskolor, som i dag har fått statsbidrag från Skolverket, bör ingå för att undersöka om de delvis statligt finansierade akutskolor som bedrivs lever upp till skollagens krav bland annat gällande rätten till utbildning." (SOU 2025:8 s. 141)

Utredningen remitterades till 14 maj i år. Om regeringen väljer att gå vidare med förslagen eller inte återstår att se. Bland remissinstanserna har bland annat Diskrimineringsombudsmannen avstyrkt införandet av begreppet akutskola i skollagen. Andra remissinstanser tillstyrker eller har ingen åsikt om de delar av förslaget som gäller akutskolorna.

Förutsättningarna för att få statsbidraget och inte bli återbetalningsskyldig är dessutom inte helt tydliga i nuläget. Skolverket tycks ha en tolkning av vad som avses med "personalkostnader som uppstår genom att personalen omfördelas eller genom att verksamheten omorganiseras" som ökar möjligheten att använda befintlig personal, men formuleringen att det "i normalfallet" inte finns något hinder mot att använda befintlig personal öppnar upp för olika tolkningar.

Att använda befintlig personal i skolverksamheten till en akutskola kan därför vara riskabelt. Då återstår det att rekrytera ny personal till akutskolan, varav minst en måste ha legitimation som lärare. Skulle satsningen dessutom starta som en försöksverksamhet, med tidsbegränsade anställningar till att börja med, så skulle svårigheterna att rekrytera bli stora.

I nuläget anser förvaltningen att det är bäst att avvakta utvecklingen på området. Utredningen om stärkt trygghet och studiero i skolan föreslår bland annat en tillsyn av befintliga akutskolor, vilket skulle kunna leda till mer underlag som visar på hur akutskolan som koncept fungerar. Dessutom kan det vara en fördel att se om utredningens förslag om en definition av begreppet akutskola införs i skollagen, vilket skulle ge konceptet en mer permanent inramning.

En satsning på akutskolor måste också i grunden bygga på en utökad finansiering av skolan i Oskarshamns kommun. Även om statsbidrag lämnas till hälften av lönekostnaderna kvarstår den andra hälften, liksom även tillkommande kostnader för lokaler med mera. Oavsett hur skrivningarna om att statsbidraget inte får gå till personalkostnader genom omfördelning eller omorganisering av personal ska tolkas, är det svårt att se att bidraget skulle kunna användas på ett sådant sätt att det

inte uppstår några ökade kostnader för kommunen. I nuläget finns inga planer på en sådan förstärkning av de ekonomiska ramarna för skolverksamheten i kommunen.

Verksamhetschef för skola har varit i kontakt med Skolverket och Skolverket har återkrävt cirka 30 procent av beloppet för 2024. Vidare har vi begärt att få ta del av skälen till återkraven men i dagsläget kan Skolverket inte redovisa det. Verksamhetschef för skola kommer fortsätta dialogen med Skolverket för att se om vi skulle kunna nyttja statsbidraget utan risk för återkrav. Vidare förs dialog med rektorerna för de tre högstadierna om hur vi vid eventuell uppstart av akutskola tänker oss dess organisation.

Kansli- och utvecklingsenheten föreslår att motionen besvaras med hänvisning till yttrandet från bildningsnämnden.

Konsekvenser för barn och unga

Enligt bildningsnämndens bedömning;

Förvaltningens förslag att inte införa akutskolor påverkar inte barn och unga i nuläget eftersom ingenting förändras för dem. Om behovet av att avlägsna störande elever från sin vanliga undervisningsgrupp under en månads tid finns och kommunen inte har någon akutskola att placera den eleven vid kan det visserligen få konsekvenser för den eleven och dennes klasskamrater. Samtidigt finns möjligheten att tillfälligt placera en sådan elev vid en annan skolenhet eller en annan plats i huvudmannens organisation enligt 5 kap. 13 § skollagen kvar.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att motion nr 3/25 besvaras med hänvisning till yttrandet från bildningsnämnden 2025-09-17, § 85.

Dagens sammanträde

Leif Axelsson (SD) yrkar med instämmande av Ingemar Lennartsson (KD) bifall till motionen.

Ordföranden meddelar att det finns två förslag till beslut, förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och yrkandet från Leif Axelsson (SD) och Ingemar Lennartsson (KD) och att dessa ska prövas mot varandra. Arbetsutskottet godkänner detta.

Efter avslutat propositionsförfarande finner ordföranden att arbetsutskottet beslutar bifalla förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och avslå yrkandet från Leif Axelsson (SD) och Ingemar Lennartsson (KD).

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten
BN 2025-09-17, § 85

Skickas till

Motionären
Bildningsnämnden

§ 191

Dnr KS 2025/000385-2

Svar på motion 5/25 - Införande av lokalt tiggeriförbud

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Motion nr 5/25 avslås med hänvisning till yttrandet från kansli- och utvecklingsenheten.

Reservation

Leif Axelsson (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendet

Leif Axelsson (SD) har skrivit en motion om att utreda införandet ett lokalt tiggeriförbud i Oskarshamns kommun. Motionen hänvisar till att tiggeri kan vara kopplat till exploatering av utsatta individer och organiserad brottslighet, samt till exempel från andra kommuner.

Kansli- och utvecklingsenheten har förankrat motionen med säkerhetsavdelningen och BRÅ:s (Brottsförebyggande rådet) kansli.

Yttrande från kansli- och utvecklingsenheten

Sedan Högsta förvaltningsdomstolen 2018 slog fast att kommuner under vissa förutsättningar får införa lokala tiggeriförbud enligt ordningslagen, har ett tjugotal kommuner i Sverige valt att göra detta. Förbuden måste vara motiverade av behovet att upprätthålla allmän ordning på specifika platser, och får inte innebära obefogade inskränkningar i individens frihet. De kommuner som har infört ett förbud har motiverat det med argument om exempelvis ordningsstörningar.

Frågan om ett nationellt förbud mot tiggeri har nyligen utretts i en statlig utredning (SOU 2025:83). Utredningens överväganden har lett till slutsatsen att det inte finns något behov av att införa ett nationellt förbud mot tiggeri. Skälen är att tiggeriet numera har minskat i betydande omfattning att det inte längre kan sägas utgöra ett allmänt samhällsproblem. Utredningen konstaterar också att vad gäller ordningsstörningar, och andra problem förenade med tiggeri som olagliga bostäder, otrygghet för allmänheten, hot, slagsmål eller annan kriminalitet har flera av dessa problem också minskat eller försvunnit helt. Utredningen bedömer vidare att tiggeri i huvudsak är att anse som en kommunal angelägenhet varför möjligheten att införa lokala förbud genom lokala ordningsföreskrifter anses tillräcklig.

Oskarshamns kommuns brottsförebyggande arbete är kunskapsbaserat och bygger på identifierade lokala problembilder. Efter genomgång av kommunens lägesbild inför 2024 och åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete 2025–2026, bedöms det inte finnas grund för att gå vidare med motionens förslag. Tiggeri förekommer inte som ett prioriterat problemområde enligt kommunens lägesbild och området finns därför inte heller prioriterat i den tidigare beslutade åtgärdsplanen för 2025-2026. Ett förbud mot tiggeri måste syfta till att upprätthålla allmän ordning, och förekomsten av tiggeri i Oskarshamn utgör i nuläget inget störande av den allmänna ordningen.

Kommunen arbetar med social och situationell prevention, i samverkan med polis, civilsamhälle och andra aktörer, vilket bedöms vara mer verkningsfullt än ett generellt förbud mot tiggeri.

Sammanfattningsvis föreslås att motionen avslås och att kommunen inte går vidare med att utreda frågan vidare utifrån motionens förslag.

Konsekvenser för barn och unga

Ett avslag av motionen bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Kommunen har genom socialtjänstlagen ett särskilt ansvar för barn och unga. Med detta ansvar följer en skyldighet att inleda en utredning om socialtjänsten får kännedom om att ett barn behöver stöd eller riskerar att fara illa. Socialtjänstens ansvar i detta avseende gäller alla barn oavsett om barnet är svensk medborgare eller har annat medborgarskap eller barn som vistas i Sverige med eller utan tillstånd

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att motion nr 5/25 avslås med hänvisning till yttrandet från kansli- och utvecklingsenheten.

Dagens sammanträde

Leif Axelsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden meddelar att det finns två förslag till beslut, förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och yrkandet från Leif Axelsson (SD) och att dessa ska prövas mot varandra. Arbetsutskottet godkänner detta.

Efter avslutat propositionsförfarande finner ordföranden att arbetsutskottet beslutar bifalla förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och avslå yrkandet från Leif Axelsson (SD).

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten

Skickas till

Motionären

För kännedom

BRÅ:s kansli
Säkerhetsavdelningen

§ 192

Dnr KS 2025/000032-19

Kommundirektören informerar

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Kommundirektör Henrik Andersson redovisar aktuell information enligt följande;

- Upphandling destinationsbolag 1+1 år tilldelat till Attraktiva Oskarshamn. Parallellt pågår också utredning om kommunalt destinationsbolag.
- 3/10 kommunchefsträff Kalmar län – Dialog om samverkansformer exempelvis IT
- Information om Addas tjänster inom upphandling
- Omställning teknik, mejl och sammanträdesrum
- Hälsomånad i oktober
- Senaste mötet med direktionen för Räddningsförbund Sydost
- Ansökan om regionala medel för en samlad nod och utvecklingsstrategi i norra länet. Ärende lyfts i kommunstyrelsen kommande månad.
- Ny upphandling kollektivtrafik genomförd.

Ordföranden ställer proposition på att informationen noteras som mottagen och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

§ 193

Dnr KS 2025/000754-1

Koncernförändringar – Oskarshamns Hamngods och Terminaler AB och Oskarshamns Kommunbolag AB

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Oskarshamns kommun överlåter samtliga aktier i Oskarshamns Hamngods & Terminaler AB till Oskarshamns Kommunbolag AB till bokfört värde.
2. Oskarshamns Kommunbolag AB genomför fusion av helägt dotterbolag enligt Aktiebolagslagen.
3. Samtliga rättigheter och skyldigheter enligt aktieägaravtalet för Smålandshamnar AB övergår till Oskarshamns Kommunbolag AB.
4. Oskarshamns kommun informerar Västerviks kommun och Hultsfreds kommun om förändrat indirekt ägande i Smålandshamnar AB.
5. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan beslutar kommunstyrelsen att utse ekonomichef Fredrik Thunberg som kommunens ombud i processen att genomföra koncernförändringarna.

Ärende

Genomförande av koncernförändringar i två steg: överlåtelse av aktier i Oskarshamns Hamngods & Terminaler AB till Oskarshamns Kommunbolag AB, samt fusion av helägt dotterbolag enligt Aktiebolagslagen.

Bakgrund

Oskarshamns Hamngods & Terminaler AB är helägt dotterbolag till Oskarshamns Kommun och vars verksamhet är att äga och förvalta aktier i Smålandshamnar AB.

Bolaget äger 10,94 % av Smålandshamnar AB och Oskarshamns Kommun äger 70,01 %. Övriga delar ägs av Västerviks Kommun 15 % och Hultsfreds Kommun 4,05 %.

Bolaget Oskarshamns Hamngods och Terminaler AB har idag ingen funktion mer än som delägare till andelarna i Smålandshamnar AB.

Oskarshamns Kommun har sedan 2020 startat Oskarshamns Kommunbolag AB i syfte att skapa en kommunkoncern, där också andelarna för Oskarshamn Energi AB ligger. Oskarshamn Energi AB ägs till 50 %.

Det är administrativt krävande och kostsamt att ha två bolag vars syfte är att äga aktier i koncernbolag där kommunen verkar som indirekt ägare. Därav avser kommunen att minska det till ett ägarbolag i stället för dagens två.

Detta föreslås ske i två steg,

1. Oskarshamn Kommun kommer överlåta aktierna i Hamngods & Terminaler till Oskarshamn Kommunbolag AB till kommunens bokförda värde.
2. Oskarshamn Kommunbolag AB fusionerar upp Hamngods och Terminaler genom fusion av helägt dotterbolag.

Oskarshamn Kommun behöver beakta att Oskarshamn Hamngods och Terminaler AB har ett aktieägaravtal att förhålla sig till via sitt delägarskap i Smålandshamn AB eftersom andelarna i Smålandshamn AB kommer hamna i Oskarshamn Kommunbolag AB. I enlighet med aktieägaravtalet punkt 9.7 är det tillåtet att genomföra koncerninterna överlåtelser. Det är viktigt att övertagande bolag tar över ansvar även för historiken av ägandet.

Genom fusionsförfarandet kommer också samtliga rättigheter och skyldigheter överföras till Oskarshamn Kommunbolag AB.

Inför att koncernförändringarna skall genomföras i början av 2026 föreslås att beslutet skickas för information till de andra delägarna, Västerviks Kommun och Hultsfreds Kommun.

Konsekvenser för barn och unga

Inga konsekvenser för barn och unga har identifierats i samband med beslutet.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen föreslås att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige enligt följande;

- Oskarshamn kommun överlåter samtliga aktier i Oskarshamn Hamngods & Terminaler AB till Oskarshamn Kommunbolag AB till bokfört värde.
- Oskarshamn Kommunbolag AB genomför fusion av helägt dotterbolag enligt Aktiebolagslagen.
- Samtliga rättigheter och skyldigheter enligt aktieägaravtalet för Smålandshamn AB övergår till Oskarshamn Kommunbolag AB.
- Oskarshamn kommun informerar Västerviks kommun och Hultsfreds kommun om förändrat indirekt ägande i Smålandshamn AB.
- Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan beslutar kommunstyrelsen att utse ekonomichef Fredrik Thunberg som kommunens ombud i processen att genomföra koncernförändringarna.

Dagens sammanträde

Ekonomichef Fredrik Thunberg föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kommunledningsförvaltningen och finner att arbetsutskottet beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunledningsförvaltningen

Skickas till**För kännedom:**

Hultsfreds kommun
Västerviks kommun
Smålandshamn AB

För åtgärd:

Ekonomichefen

§ 194

Anmälningssärenden

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Nedanstående anmälningssärende noteras som mottaget.

- KS 2024/000003 Protokoll Cesam 2025-09-08